سرآمد اقتصاد
دوشنبه - ۲ آذر ۱۴۰۵ - سال دوازدهم - شماره ۲۶۴۲

«سرآمد» بررسی می‌کند؛

پدافند غیرعامل یکپارچه

از فهرست تهدید به مدیریت ریسک

گروه راهبردی - مرتضی فاخری - پدافند غیرعامل یکی از مؤلفه‌های اساسی ارتقای آمادگی ملی، کاهش آسیب‌پذیری زیرساخت‌ها و حفظ تداوم کارکردهای حیاتی کشور در برابر تهدیدات انسان‌ساخت با منشأ دشمن است. در دنیای امروز، این تهدیدات دیگر ماهیتی ساده و تک‌بعدی ندارند، بلکه درهم تنیده، چندلایه و به‌شدت پویا هستند و می‌توانند هم‌زمان ابعاد فیزیکی، سایبری، اقتصادی، اجتماعی و زیست‌محیطی را هدف قرار دهند. چنین ویژگی‌ای موجب می‌شود که رویکردهای سنتی و بخشی‌نگر، که هر تهدید را به‌صورت جداگانه و بدون توجه به ارتباط‌های متقابل آن تحلیل می‌کنند، از کارآمدی لازم برخوردار نباشند. پیچیدگی و درهم‌تنیدگی این تهدیدات، ضرورت عبور از رویکردهای پراکنده و واکنشی و حرکت به‌سوی نظامی یکپارچه، پیش‌نگر و مبتنی بر مدیریت ریسک و تاب‌آوری را بیش از پیش آشکار می‌سازد. نظامی که بتواند تهدیدات را در قالب یک چارچوب منسجم شناسایی کند، آن‌ها را بر اساس معیارهای علمی اولویت‌بندی نماید و اقدامات حفاظتی را با توجه به منابع محدود و اثربخشی واقعی سامان دهد. بدون چنین نظامی، تلاش‌های پراکنده دستگاه‌های مختلف ممکن است به موازی‌کاری، اتلاف منابع و ایجاد حس امنیت کاذب منجر شود. از این‌رو، پرسش بنیادین سیاست‌گذاری پدافند غیرعامل در ایران امروز این است که چگونه می‌توان از سطح فهرست‌کردن تهدیدات به سطح مدیریت راهبردی ریسک گذار کرد و چارچوبی طراحی نمود که در آن شناسایی، اولویت‌بندی، تخصیص منابع و ارزیابی نتایج به‌صورت زنجیره‌ای و پیوسته عمل کنند.

دسته‌بندی پیشنهادی ۶۰ عنوان تهدید انسان‌ساخت در پنج گروه موضوعی، می‌تواند نقطه شروعی برای ایجاد زبان مشترک میان سیاست‌گذاران، دستگاه‌های اجرایی و مراکز تخصصی، شناسایی حوزه‌های آسیب‌پذیری و سامان‌دهی اقدامات پدافندی باشد. ارزش چنین دسته‌بندی در آن است که نخست، تصویری جامع از گستره تهدیدات ارائه می‌دهد و از تمرکز صرف بر تهدیدات نظامی یا سایبری پرهیز می‌کند. دوم، امکان مقایسه و تحلیل میان گروه‌های مختلف تهدید را فراهم می‌آورد و سوم، بستری برای گفت‌وگوی بین‌نهادی ایجاد می‌کند که در آن هر دستگاه مسئولیت خود را در قبال گروه‌های مشخصی از تهدیدات می‌شناسد. با این حال، اثربخشی این چارچوب مستلزم آن است که از سطح فهرست‌کردن تهدیدات فراتر رود و با ارزیابی احتمال وقوع، شدت پیامدها، وابستگی متقابل زیرساخت‌ها و هزینه و اثربخشی اقدامات حفاظتی تکمیل شود. فهرست تهدیدات به‌تنهایی نمی‌تواند مبنای تصمیم‌گیری قرار گیرد، زیرا همه تهدیدات از نظر احتمال و شدت یکسان نیستند و برخی از آن‌ها ممکن است در شرایط فعلی اولویت پایینی داشته باشند. ارزیابی احتمال وقوع باید مبتنی بر شواهد، روندهای گذشته و تحلیل سناریوهای آینده باشد و صرفاً به قضاوت شهودی بسنده نکند. شدت پیامدها نیز باید نه‌تنها بر اساس خسارت مستقیم، بلکه بر اساس اثرات زنجیره‌ای و غیرمستقیم بر کارکردهای حیاتی سنجیده شود. وابستگی متقابل زیرساخت‌ها به این معناست که اختلال در یک زیرساخت می‌تواند به‌صورت آبشاری به زیرساخت‌های دیگر سرایت کند و بنابراین تحلیل تهدید باید در چارچوب شبکه‌ای و نه بخشی انجام شود. در نهایت، سنجش هزینه و اثربخشی اقدامات حفاظتی امکان می‌دهد که منابع محدود کشور به اثربخش‌ترین اقدامات اختصاص یابند و از سرمایه‌گذاری در حوزه‌هایی که بازده پایینی دارند پرهیز شود. به این ترتیب، منابع و ظرفیت‌های محدود کشور می‌توانند بر اساس اولویت‌های واقعی ریسک تخصیص یابند و پدافند غیرعامل از یک مجموعه اقدامات پراکنده به یک نظام تصمیم‌گیری منسجم تبدیل شود.

یکی از الزامات تحقق این رویکرد، تقویت هماهنگی میان سازمان پدافند غیرعامل کشور، سازمان مدیریت بحران کشور و سایر دستگاه‌های مسئول است. تجربه نشان داده است که در بسیاری از موارد، هم‌پوشانی مأموریت‌ها و نبود سازوکارهای روشن برای تقسیم کار، به موازی‌کاری، دوباره‌کاری و در برخی موارد به تعارض در اقدامات منجر شده است. با توجه به تفاوت مأموریت‌ها و هم‌پوشانی احتمالی برخی حوزه‌های عملیاتی، لازم است تقسیم کار نهادی، سازوکار تبادل اطلاعات، مسئولیت دستگاه‌ها در مراحل پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی و پروتکل‌های مواجهه با رخدادهای چندوجهی به‌روشنی تعریف شوند. تقسیم کار نهادی باید بر اساس اصل مزیت نسبی و ظرفیت‌های واقعی هر دستگاه صورت گیرد و از تعریف مسئولیت‌های تکراری پرهیز شود. سازوکار تبادل اطلاعات نیز باید به‌گونه‌ای طراحی شود که اطلاعات به‌موقع، دقیق و قابل استفاده در اختیار دستگاه‌های تصمیم‌گیر قرار گیرد و از جزیره‌ای‌شدن داده‌ها جلوگیری شود. تعریف مسئولیت در چهار مرحله پیشگیری، آمادگی، پاسخ و بازیابی، چرخه کامل مدیریت بحران را پوشش می‌دهد و موجب می‌شود که هیچ مرحله‌ای بدون متولی مشخص نماند. پروتکل‌های مواجهه با رخدادهای چندوجهی نیز از آن جهت اهمیت دارند که بسیاری از بحران‌های امروزی هم‌زمان چند حوزه را درگیر می‌کنند و پاسخ به آن‌ها نیازمند هماهنگی چندنهادی است. این هماهنگی باید ضمن جلوگیری از موازی‌کاری، به افزایش پاسخ‌گویی و اثربخشی اقدامات منجر شود و نه به ایجاد لایه‌های جدید بوروکراتیک که خود مانعی برای تصمیم‌گیری سریع باشند. برای تحقق این هدف، می‌توان از سازوکارهای مشخصی مانند تشکیل کارگروه‌های مشترک، تدوین آیین‌نامه‌های هماهنگی، برگزاری جلسات منظم تبادل اطلاعات و اجرای تمرین‌های مشترک استفاده کرد که هر یک به نوبه خود به نهادینه‌شدن فرهنگ همکاری کمک می‌کنند.

استمرار خدمات حیاتی به این معناست که اقدامات پدافندی باید به‌گونه‌ای طراحی شوند که در شرایط بحرانی، حداقل سطح لازم از خدمات اساسی حفظ شود و جامعه دچار فروپاشی کارکردی نشود. کاهش خسارت مورد انتظار، معیاری کمی است که امکان مقایسه میان گزینه‌های مختلف را فراهم می‌آورد و به تصمیم‌گیر کمک می‌کند که اثربخش‌ترین گزینه را انتخاب کند. کوتاه‌شدن زمان بازیابی نیز از آن جهت اهمیت دارد که هرچه بازگشت به وضعیت عادی سریع‌تر باشد، هزینه‌های اقتصادی و اجتماعی بحران کمتر خواهد بود. استفاده کارآمد از منابع نیز تضمین می‌کند که اقدامات پدافندی با کمترین هزینه ممکن به بیشترین اثربخشی برسند.

در این چارچوب، تاب‌آوری باید فراتر از مقاومت اولیه تعریف شود و ظرفیت سازگاری با شرایط متغیر، یادگیری از بحران‌ها، اصلاح مستمر رویه‌ها و حفظ پایداری در بلندمدت را نیز شامل شود. مقاومت اولیه اگرچه لازم است، اما کافی نیست، زیرا تهدیدات امروزی به‌سرعت تغییر می‌کنند و رویه‌هایی که در یک دوره کارآمد بودند، ممکن است در دوره بعد ناکارآمد شوند. ظرفیت سازگاری به این معناست که نظام پدافندی بتواند خود را با شرایط جدید تطبیق دهد و از قالب‌های ثابت و غیرقابل انعطاف پرهیز کند. یادگیری از بحران‌ها نیز مستلزم آن است که پس از هر رخداد، تحلیل دقیقی از نقاط قوت و ضعف انجام شود و نتایج آن در اصلاح رویه‌ها به کار گرفته شود. اصلاح مستمر رویه‌ها بدون سازوکارهای پایش و بازخورد ممکن نیست و بنابراین باید نظامی برای جمع‌آوری داده‌های عملکردی و تحلیل آن‌ها ایجاد شود. حفظ پایداری در بلندمدت نیز نیازمند توجه به ابعاد اقتصادی، اجتماعی و نهادی تاب‌آوری است و نه صرفاً ابعاد فنی. تحقق این هدف مستلزم تدوین برنامه‌های تداوم کارکردهای حیاتی، اجرای تمرین‌های مشترک، پایش مستمر شاخص‌های عملکرد و بهره‌گیری از نتایج ارزیابی‌ها برای اصلاح سیاست‌هاست. برنامه‌های تداوم کارکردهای حیاتی باید مشخص کنند که در شرایط بحرانی، کدام کارکردها در اولویت قرار دارند، چه منابعی برای حفظ آن‌ها لازم است و چه سازوکارهایی برای جانشینی و بازیابی وجود دارد. تمرین‌های مشترک نیز فرصتی برای آزمون این برنامه‌ها و شناسایی نقاط ضعف پیش از وقوع بحران واقعی فراهم می‌آورند. پایش مستمر شاخص‌های عملکرد امکان می‌دهد که روند تغییرات به‌موقع شناسایی شود و اقدام اصلاحی لازم انجام گیرد. بهره‌گیری از نتایج ارزیابی‌ها برای اصلاح سیاست‌ها نیز چرخه یادگیری سازمانی را کامل می‌کند و موجب می‌شود که نظام پدافندی به‌طور مستمر بهبود یابد.

در پایان، پیشنهاد اصلی این یادداشت، استقرار چارچوبی یکپارچه برای مدیریت ریسک تهدیدات انسان‌ساخت و ارتقای تاب‌آوری کارکردهای حیاتی کشور است؛ چارچوبی که در آن، شناسایی تهدیدات به اولویت‌بندی اقدامات، تقسیم کار روشن، تخصیص بهینه منابع و ارزیابی نتایج منتهی شود. چنین چارچوبی باید از یک سو مبتنی بر شواهد و تحلیل علمی باشد و از سوی دیگر با واقعیت‌های نهادی و اجرایی کشور سازگار باشد. شناسایی تهدیدات بدون اولویت‌بندی اقدامات به فهرستی بی‌اثر تبدیل می‌شود و اولویت‌بندی بدون تقسیم کار روشن به تداخل و موازی‌کاری می‌انجامد. تقسیم کار روشن نیز بدون تخصیص بهینه منابع نمی‌تواند به نتایج ملموس منجر شود و تخصیص منابع بدون ارزیابی نتایج، امکان اصلاح و بهبود را از بین می‌برد.

بنابراین، این زنجیره باید به‌صورت پیوسته و منسجم عمل کند و هر حلقه آن مقدمه‌ای برای حلقه بعدی باشد. معیار موفقیت این سیاست، نه صرفاً تعداد تهدیدات شناسایی‌شده، بلکه میزان کاهش ریسک، استمرار خدمات حیاتی، کیفیت بازیابی و توان یادگیری و سازگاری نظام حکمرانی در مواجهه با شرایط متغیر خواهد بود. تعداد تهدیدات شناسایی‌شده اگرچه نشانه‌ای از جامعیت است، اما به‌تنهایی نمی‌تواند مبنای قضاوت درباره موفقیت باشد، زیرا ممکن است فهرستی طولانی از تهدیدات تهیه شود بدون آنکه اقدام مؤثری در کاهش ریسک صورت گیرد. معیارهای واقعی موفقیت آن است که کشور در برابر تهدیدات مقاوم‌تر شود، خدمات حیاتی در شرایط بحرانی تداوم یابند، بازیابی سریع‌تر و کم‌هزینه‌تر انجام شود و نظام حکمرانی توان یادگیری و سازگاری با شرایط متغیر را داشته باشد. تحقق این معیارها نیازمند اراده سیاسی، همکاری بین‌نهادی و تعهد به اصلاح مستمر است و بدون آن، حتی بهترین چارچوب‌ها نیز در سطح کاغذ باقی خواهند ماند.

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۵۶۰۳۰۲۲۱۰۰۰۹۴۱۰ مورخ ۱۴۰۵/۰۷/۱۴ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای براتعلی صدیقی مورنانی به شناسنامه شماره ۴۲۵ کدملی ۱۱۱۰۴۴۷۴۷۷ صادره فرزند رضا در ششدانگ یک قطعه زمین باکاربری کشاورزی بدون درج اعیانی به مساحت ۹۷۷/۷۵ متر مربع مجزا شده از پلاک شماره ۳ فرعی از ۱۲۱ اصلی واقع در اصفهان بخش ۲۰ حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان تأئید (انتقال عادی مع الواسطه از طرف اصغر شهدادیان که به موجب سند ۷۲۳۳ مورخ ۱۳۳۱/۰۹/۱۸ دفتر ۹ به عنوان مالک رسمی قسمتی از پلاک می باشد) محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشند می توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۹/۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۹/۱۷
شناسه آگهی: ۲۳۳۱۶۷۰

مهدی صادقی وصفی رییس ثبت اسناد و املاک

اداره ثبت اسناد و املاک حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان

آگهی موضوع ماده ۳ قانون و ماده ۱۳ آئین نامه قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی و اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی برابر رای شماره ۱۴۰۵۶۰۳۰۲۲۱۰۰۱۱۲۴۷ مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۱۹ هیات اول/دوم موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمانهای فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان تصرفات مالکانه بلامعارض متقاضی آقای حسین رفیعیان به شناسنامه شماره ۵۹۶۲۶ کدملی ۱۲۸۱۰۲۲۶۶۷ صادره فرزند حسن در ششدانگ یک قطعه زمین باکاربری کشاورزی بدون درج اعیانی به مساحت ۶۲۸/۰۰ متر مربع مجزا شده از پلاک شماره ۱۱۶ اصلی واقع در اصفهان بخش ۲۰ حوزه ثبت ملک جنوب شرق اصفهان تأئید (انتقال عادی و مع الواسطه از طرف عباس جعفری دولابی که به موجب سند ۵۲۰۶ ۱۳۴۲/۰۶/۱۳ دفتر خانه ۸۶ اصفهان به عنوان مالک رسمی قسمتی از پلاک می باشد) محرز گردیده است. لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی میشود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت متقاضی اعتراضی داشته باشندمی توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد.
شناسه آگهی: ۲۳۳۱۶۴۴
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۹/۰۲ تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۹/۱۷

مهدی صادقی وصفی رییس ثبت اسناد و املاک

قوۀ قضائیه - سازمان ثبت اسناد و املاک کشور
حوزه ثبت ملک منطقه دو ساری

آگهی قانون تعیین تکلیف وضعیت اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی حوزه ثبتی شهرستان ساری برابر رای شماره ۱۴۰۵۶۰۳۱۰۴۵۶۰۲۴۱۴۶ مورخ ۱۴۰۵/۰۸/۰۴ که در هیات موضوع قانون تعیین تکلیف وضعیت ثبتی اراضی و ساختمان‌های فاقد سند رسمی مستقر در واحد ثبتی منطقه دو ساری تحت تصرفات مالکانه - محمدحسن فلاح فرزند باباقلی به شماره ملی ۲۰۹۲۹۶۴۶۶۶ نسبت به ششدانگ یک قطعه زمین زراعی باغی به پلاک ۲۰ فرعی به مساحت ۲۰۰ متر مربع قسمتی از پلاک ۴۲ - اصلی واقع در قریه بندافروز بخش ۴ ثبت ساری
لذا به منظور اطلاع عموم مراتب در دو نوبت به فاصله ۱۵ روز آگهی می‌شود در صورتی که اشخاص نسبت به صدور سند مالکیت اعتراضی داشته باشند می‌توانند از تاریخ انتشار اولین آگهی به مدت دو ماه اعتراض خود را به این اداره تسلیم و پس از اخذ رسید ظرف مدت یک ماه از تاریخ تسلیم اعتراض دادخواست خود را به مراجع قضایی تقدیم نمایند. بدیهی است در صورت انقضای مدت مذکور و عدم وصول اعتراض طبق مقررات سند مالکیت صادر خواهد شد. شناسه آگهی: ۲۳۱۸۳۶۴
تاریخ انتشار نوبت اول: ۱۴۰۵/۰۸/۱۷ - تاریخ انتشار نوبت دوم: ۱۴۰۵/۰۹/۰۲

یاسر ملکی - مدیر واحد ثبتی حوزه ثبت ملک منطقه دو ساری